

Høringsnotat

Medtek Norge - Stortingshøring «Leve hele livet»

Til: Stortingets helse- og omsorgskomiteé

Dato:26.09.18

Fra: Medtek Norge

I denne høringen ønsker vi å løfte frem to ordninger. Det ene er ordningen med medisinske forbruksprodukter på blå resept. Det andre er ordningen med hjelpemidler gjennom folketrygden.

Dette er to ordninger som har stor betydning for at eldre kan mestre eget liv, klare seg selv og bo hjemme så lenge som mulig. Ordningene bidrar både til bedre helse og god samfunnsøkonomi. Derfor må disse ordningene bevares og videreutvikles.

I dag bor fire av fem eldre i eget hjem uten offentlig hjelp. En av fem mottar kommunale helse- og omsorgstjenester. For å bidra til å nå målene i eldrereformen, mener vi ordningene må innrettes slik at de bedre legger til rette både for forebygging og innovasjon og inkluderer nye produkter og løsninger.

1. Ordningen med medisinsk forbruksmaterieil på blå resept gir verdighet, økt livskvalitet og bedre helse

Mennesker med underernæring, urin- eller avføringslekkasje, utlagt tarm, diabetes og ulike hud- og kreftsykdommer har behov for medisinske forbruksprodukter som gjør det enklere å leve med slike, ofte tabubelagte, sykdommer. Dette er lidelser som øker i forekomst med økende alder. Det er lidelser man lever med og ikke dør av.

Flere hjemmeboende eldre får derfor medisinske forbruksprodukter på blå resept. Dette kan være kateter, bleier, stomiposer, lukthemmende produkter, utstyr for måling av blodsukker, salver og næringsprodukter. Forbruksproduktene foreskrives av lege og hentes ut hos apotek eller bandasjist.

Ordningens verdibidrag

Ordningen med medisinske forbruksprodukter på blå resept er en svært viktig ordning for hjemmeboende eldre. Ordningen gir nødvendig frihet for til å bruke de produktene som fungerer best for den enkelte. I 2017 kostet ordningen om lag 2,5 milliarder kroner. I snitt fikk hver bruker

omlag 6800 kroner i støtte. Dette er derfor en avgrenset ordning med stor betydning for den enkelte og for samfunnet.

Gode og individuelt tilpassede produkter betyr å slippe redsel for lekkasje, lukt, sjenerende lyder, underernæring eller senskader. Produktene bidrar til verdighet, økt livskvalitet og bedre helse for den som må leve med slike sykdommer. Det er også god samfunnsøkonomi at den enkelte kan mestre egen sykdom.

2. Ordningen med hjelpemidler over folketrygden bidrar til mestring og selvstendighet

Mange eldre får nedsatt fysisk funksjon på grunn av sykdom eller alder. Nedsatt hørsel og syn, redusert balanse og koordinasjon, dårligere mobilitet og kognitiv svikt, medfører mindre fysisk aktivitet, økt behov for hjelp og risiko for mindre sosial kontakt, ensomhet og depresjon.

Gjennom folketrygden har eldre med redusert funksjon, tilgang til viktige hjelpemidler som høreapparater, rullestoler og trappeheis. Dette er hjelpemidler som blir tilpasset den enkeltes grad av funksjonsnedsettelse, kropp og mentale- og fysiske forutsetninger. Hjelpemidlene rekvireres av behandler, og fås gjennom hjelpemiddelsentralene og NAV.

Ordningens betydning

I pasientens helsetjeneste bør alle eldre, avhengig av behov, få et likeverdig tilbud for å mestre livet. Selvstendighet, mulighet for å bo i eget hjem og deltakelse i sosiale aktiviteter, innebærer høyere livskvalitet og bedre helse. Det er et politisk mål å bidra til at eldre i større grad kan bo og motta pleie hjemme framfor på institusjon.

I henhold til NAV, er det aldersgruppen 80+ som hyppigst anvender hjelpemidler. For mange eldre er hjelpemidler et vesentlig verktøy for mestring og selvstendighet. Rett hjelpemiddel og forebygging, styrker funksjonsevnen, fysisk aktivitetsnivå og motvirker risiko for ytterligere funksjonsfall.

Gjennom lovfestet rett i folketrygden, har alle eldre i Norge likeverdig tilgang på hjelpemidler, uavhengig av personlige forhold og hvor i Norge de bor. Uten dagens lovfestede rett til hjelpemidler, vil eldre oppleve variasjon i tilgang og kvalitet på de hjelpemidlene de trenger.

Å sikre god tilgang på hjelpemidler er god samfunnsøkonomi. En passiv hjelpemiddelpolitikk kan føre til større behov for andre hjelpetiltak som gjør eldre i dårligere stand til å være selvhjulpne. Det vil føre til at samfunnet må investere i kostbare tiltak som personlig bistand eller institusjonsinnleggelse.

3. Videreutvikling av ordningene gir nye muligheter og gevinster

Det er behov for å utvikle ordningene for medisinske forbruksprodukter på blå resept og hjelpemidler gjennom folketrygden.

Det er et betydelig potensial å ta i bruk innovative medisinske forbruksprodukter og tekniske hjelpemidler. Når smart teknologi blir en del av alminnelige forbruksprodukter og hjelpemidler, gir dette nye muligheter og gevinster.

Begge ordningene må legge til rette for utvikling og bruk av innovative produkter der dette gir gevinster. Et innovativt produkt kan gi merverdi for den enkelte og betydelig verdibidrag for samfunnet.

Eksempel - digitale bleier Et eksempel på teknologi i «trivielle produkter» er digitale bleier. Digitale bleier inneholder sensorer og elektroniske tråder sydd inn i stoffet på bleien, som kan sende kryptert data til en server. På den måten kan brukerens vannlatingsmønster kartlegges. Dette gjør at helsetjenestens oppfølging av brukeren og skift av bleier kan skreddersys. Dette fører til færre unødvendige «forstyrrelser» og skift hos brukeren.

Om Medtek Norge

Medtek Norge er bransjeorganisasjonen for leverandører av medisinsk teknologi i Norge. Våre medlemmer er etablerte norske og internasjonale leverandører. Disse utvikler og leverer medisinske forbruksprodukter, medisinsk utstyr, hjelpemidler og velferdsteknologi. Våre selskaper leverer produkter og tjenester til helseforetak, NAV, kommuner, Helfo og det private helsemarkedet i Norge.

Vi har om lag 100 medlemsbedrifter, som sysselsetter tilsammen rundt 2500 ansatte i Norge.